

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Юридичний факультет

Кафедра конституційного та адміністративного права і процесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Діщенко Н.М.

“07 вересня” 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Спеціальність 081 «Право»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Завідувач кафедри спеціальності
Гарант освітньої програми
Декан юридичного факультету
Директор НН ІПО
Начальник НМВ

Грицаєнко Л.Р.
Грицаєнко Л.Р.
Грицаєнко Л.Р.
Грицаєнко Л.Р.
Січко Д.С.
Норд Г.Л.

Миколаїв – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Актуальні проблеми юридичної відповідальності	
Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081Право	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Право	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	6	
Навчальний рік	2019-2020	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	11	16,17
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредитів / 90 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	– лекції	6
	– семінарські заняття	8
	– годин самостійної роботи студентів	76
Відсоток аудиторного навантаження	36%	16%
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Відсутня	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою вивчення даного курсу є глибше засвоєння основних теоретично-правових положень, що стосуються поняття, сутності та принципів юридичної відповідальності; суті, загальноправових ознак та елементів юридичного складу правопорушення; системи та характеристики стягнень та специфіки їх накладення; аналізу юридичних складів окремих правопорушень та особливостей провадження в справах про адміністративні правопорушення уповноваженими на те органами. В процесі вивчення курсу також передбачається всебічний аналіз чинного законодавства та практики застосування, дослідження окремих проблем та шляхів удосконалення такого законодавства, підвищення рівня професійної майстерності слухачів щодо вмiлого і ефективного застосування його на практиці.

Завдання: надбання студентами необхідних знань щодо науково-теоретичних засад правового регулювання суспільних відносин; засад юридичної відповідальності та механізмів її реалізації; сутності, основних категорій юридичної відповідальності, правового забезпечення реалізації прав, свобод та інтересів громадян; принципи та складові адміністративної відповідальності; адміністративно-правові засади забезпечення законності; формування необхідних вмінь аналізу та тлумачення правових норм; вирішення практичних задач деліктно-правової практики; складання процесуальних та службових документів; юридично грамотного спілкування з представниками органів влади, підприємств, установ організацій; надання якісних юридичних консультацій з адміністративно-правових питань громадянам; виховання у студентів навичок самостійної роботи з нормативним матеріалом, актами судової практики та літературою (у тому числі з використанням комп'ютерних довідкових

правових програм); виховання у студентів навичок ефективної підготовки та роботи на практичних заняттях, в тому числі таких як уміння сперечатися, аргументовано відстоювати свої позиції, чітко викладати свої думки, публічно виступати, складати документи.

Передумови вивчення дисципліни: вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми юридичної відповідальності» базується на знаннях, вміннях та навичках отриманих студентами під час вивчення таких дисциплін: «Актуальні проблеми конституційного права України у сучасних умовах державотворення», «Актуальні проблеми юридичної психології», «Адвокато́вська діяльність», «Філософія права».

В результаті вивчення дисципліни студент отримує:

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного правового мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях;
- здатність писати і розмовляти на професійному рівні, з використанням відповідної професійної термінології, як державною, так і іноземною мовами;
- знання і розуміння природи етичних стандартів, у тому числі етичних стандартів правничої професії та здатність діяти на їх основі;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність представити складну інформацію у стислій усній та письмовій формах;
- здатність аргументовано висловлювати та відстоювати свою правову позицію;
- здатність оформлювати документацію у відповідності до правових, мовних та технічних норм;
- уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.

Фахові компетентності спеціальності:

- знання міжнародних стандартів прав людини;
- знання доктрини та принципу верховенства права;
- здатність кваліфіковано тлумачити нормативно -правові акти ;
- навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
- здатність застосовувати сукупність правил, прийомів і засобів підготовки, розгляду, прийняття та оприлюднення нормативно -правових, правозастосовних і інтерпретаційних актів ;
- здатність застосовувати юридичну аргументацію ;
- навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

Знання та розуміння:

- розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- надавати оцінку чинним нормативноправовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні;
- використовувати навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної

етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

- використовувати базові знання технологій та методів (аналіз юридичних документів, способи розв'язування юридичних задач, стандарти для різної ділової документації);

- використовувати базові знання про інформаційні ресурси, де вони розміщені, як можна отримати до них доступ і як можна їх використовувати з метою підвищення ефективності професійної діяльності.

Застосування знань та розуміння (уміння):

- здатність захищати права та законні інтереси людини, інших суб'єктів правовідносин;

- здатність аналізувати кожен правову ситуацію з позицій доктрини та принципу верховенства права;

- здатність виробляти неупереджені фахові рішення та професійно і пограмадянському принципово доводити їх до логічного здійснення у правовій практиці;

- здатність вибудовувати власну професійну діяльність у відповідності до європейських стандартів правозастосування у публічно-правовій, приватно-правовій та кримінальноправовій сферах;

- здатність протистояти будь-яким корупційним та іншим антиправовим спокусам та протидіяти бюрократизму, свавіллю і порушенню прав людини ;

- здатність взаємодіяти інтелектуально та практично з представниками інших професій;

- володіння культурою правового мислення ;

- розглядати звернення та надавати кваліфіковані відповіді на них;

- вирішувати задачі щодо планування та організації юридичного процесу, вирішувати юридичні справи;

- формування розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей;

- виявляти готовність переглядати свої судження і міняти образ дій за наявності переконливих аргументів.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Деліктне право в системі права	2	2	8
2	Поняття правопорушення (проступку)	2	2	8
3-4	Зміст окремих видів юридичної відповідальності відповідальності	4	4	10
5	Особливості відповідальності окремих категорій осіб	2	2	8
6	Суб'єкти деліктного провадження	2	2	8
7	Докази, доказування та строки деліктних проваджень	2	2	8
8	Процесуальні документи в провадженні у справі про делікти	2	2	8
	Всього за курсом	16	16	58

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Деліктне право в системі права			10
2	Поняття правопорушення (проступку)	2	2	12
3	Зміст окремих видів юридичної відповідальності відповідальності	2	2	12
4	Особливості відповідальності окремих категорій осіб			10
5	Суб'єкти деліктного провадження			10
6	Докази, доказування та строки деліктних проваджень	2	2	12
7	Процесуальні документи в провадженні у справі про делікти		2	10
	Всього за курсом	6	8	76

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Деліктне право в системі права. 1. Зміст та особливості предмета деліктного права. 2. Система та підгалузі деліктного права. 3. Адміністративно-деліктне право в системі підгалузей деліктного права. 4. Сутність та суб'єкти деліктних правовідносин. 5. Нормативна підстава юридичної відповідальності та система правового регулювання відповідальності в Україні та світі.
2	Тема 2. Поняття правопорушення (проступку). 1. Поняття правопорушення. 2. Ознаки правопорушення. 3. Співвідношення адміністративного проступку з іншими деліктами. 4 Класифікації та види правопорушень. 5 Запобігання правопорушенням.
3-4	Тема 3. Зміст окремих видів юридичної відповідальності. 1. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. 2. Поняття та особливості кримінальної відповідальності. 3. Поняття та особливості міжнародної відповідальності
5	Тема 4. Особливості відповідальності окремих категорій осіб. 1. Особливості юридичної відповідальності посадових осіб. 2. Особливості юридичної відповідальності військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. 3. Особливості юридичної відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства.
6	Тема 5. Суб'єкти деліктного провадження. 1. Загальна характеристика суб'єктів деліктного провадження. 2. Система та види органів що здійснюють провадження. 3. Поняття підвідомчості справ та її види. 4. Особи, які беруть участь у деліктних провадженнях.
7	Тема 6. Докази, доказування та строки деліктних проваджень. 1. Поняття та сутність процесуального доказування. 2. Поняття та види доказів в справах про делікти. 3. Поняття та види джерел доказів в справах про проступки. 4. Сутність, предмет та межі доказування у справах про адміністративні проступки. 5. Оцінка доказів у справах про делікти.
8	Тема 7. Процесуальні документи в провадженні у справі про делікти. 1. Поняття та сутність процесуального документу. 2. Протокол про адміністративний проступок та його зміст. 3. Постанова у справі про адміністративні проступки та її зміст. 4. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення та його зміст. 5. Інші процесуальні документи у справі про правопорушення.

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 2. Поняття правопорушення (проступку). 1. Поняття правопорушення. 2. Ознаки правопорушення. 3. Співвідношення адміністративного проступку з іншими деліктами.

	4 Класифікації та види правопорушень. 5 Запобігання правопорушенням.
2	Тема 3. Зміст окремих видів юридичної відповідальності. 1. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. 2. Поняття та особливості кримінальної відповідальності. 3. Поняття та особливості міжнародної відповідальності
3	Тема 6. Докази, доказування та строки деліктних проваджень. 1. Поняття та сутність процесуального доказування. 2. Поняття та види доказів в справах про делікти. 3. Поняття та види джерел доказів в справах про проступки. 4. Сутність, предмет та межі доказування у справах про адміністративні проступки. 5. Оцінка доказів у справах про делікти.

4.2. План семінарських занять

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Деліктне право в системі права. 1. Зміст та особливості предмета деліктного права. 2. Система та підгалузі деліктного права. 3. Адміністративно-деліктне право в системі підгалузей деліктного права. 4. Сутність та суб'єкти деліктних правовідносин. 5. Нормативна підстава юридичної відповідальності та система правового регулювання відповідальності в Україні та світі.
2	Тема 2. Поняття правопорушення (проступку). 1. Поняття правопорушення. 2. Ознаки правопорушення. 3. Співвідношення адміністративного проступку з іншими деліктами. 4 Класифікації та види правопорушень. 5 Запобігання правопорушенням.
3-4	Тема 3. Зміст окремих видів юридичної відповідальності. 1. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. 2. Поняття та особливості кримінальної відповідальності. 3. Поняття та особливості міжнародної відповідальності
5	Тема 4. Особливості відповідальності окремих категорій осіб. 1. Особливості юридичної відповідальності посадових осіб. 2. Особливості юридичної відповідальності військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. 3. Особливості юридичної відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства.
6	Тема 5. Суб'єкти деліктного провадження. 1. Загальна характеристика суб'єктів деліктного провадження. 2. Система та види органів що здійснюють провадження. 3. Поняття підвідомчості справ та її види. 4. Особи, які беруть участь у деліктних провадженнях.
7	Тема 6. Докази, доказування та строки деліктних проваджень. 1. Поняття та сутність процесуального доказування. 2. Поняття та види доказів в справах про делікти. 3. Поняття та види джерел доказів в справах про проступки. 4. Сутність, предмет та межі доказування у справах про адміністративні проступки. 5. Оцінка доказів у справах про делікти.
8	Тема 7. Процесуальні документи в провадженні у справі про делікти. 1. Поняття та сутність процесуального документу.

	2. Протокол про адміністративний проступок та його зміст. 3. Постанова у справі про адміністративні проступки та її зміст. 4. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення та його зміст. 5. Інші процесуальні документи у справі про правопорушення.
--	--

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 2. Поняття правопорушення (проступку). 1. Поняття правопорушення. 2. Ознаки правопорушення. 3. Співвідношення адміністративного проступку з іншими деліктами. 4. Класифікації та види правопорушень. 5. Запобігання правопорушенням.
2	Тема 3. Зміст окремих видів юридичної відповідальності. 1. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. 2. Поняття та особливості кримінальної відповідальності. 3. Поняття та особливості міжнародної відповідальності
3	Тема 6. Докази, доказування та строки деліктних проваджень. 1. Поняття та сутність процесуального доказування. 2. Поняття та види доказів в справах про делікти. 3. Поняття та види джерел доказів в справах про проступки. 4. Сутність, предмет та межі доказування у справах про адміністративні проступки. 5. Оцінка доказів у справах про делікти.
4	Тема 7. Процесуальні документи в провадженні у справі про делікти. 1. Поняття та сутність процесуального документу. 2. Протокол про адміністративний проступок та його зміст. 3. Постанова у справі про адміністративні проступки та її зміст. 4. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення та його зміст. 5. Інші процесуальні документи у справі про правопорушення.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Денна форма

Задачі.

1. Ситуативний аналіз. 10 серпня 2001 року громадянин В., знаходячись у нетверезому стані, в центрі міста Н. нецензурно лявся, чіплявся до громадян кидався камінням, та розбив вітрину магазину. Він був затриманий працівниками міліції. 20 серпня 2001 року проти нього була порушена кримінальна справа за ч. 1 ст. 206 (хуліганство) Кримінального кодексу 1960 року. 2 вересня 2001 року, після набрання чинності Кримінального кодексу 2001 року, відповідно до а. 3 Розділу II Прикінцевих та перехідних положень, кримінальну справа проти громадянина В. було закрито. Водночас, слідчий порушив провадження про притягнення громадянина В. до адміністративної відповідальності відповідно до ст. 173 КпАП – дрібне хуліганство.

Дайте юридичну оцінку прийнятому рішення.

2. Ситуативний аналіз. Рішенням Іванівського міськвиконкому «Про запобігання захворюванню домашніх тварин на сказ» було передбачено застосування до громадян-

власників, які вчасно не прищепили тварин від сказу, штрафу в розмірі від 10 до 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією тварин чи без такої.

Проаналізуйте Конституцію України, Закон України «Про місцеве самоврядування», КпАП України. Чи відповідає вимогам закону таке рішення? Обґрунтуйте відповідь.

3. Ситуативний аналіз. Громадянин П. був притягнутий до адміністративної відповідальності відповідно до ч. 1 ст. 106¹ КпАП за невжиття заходів щодо знищення дикорослої коноплі, яка була виявлена на його земельній ділянці. В своїй скарзі гр. П. пояснив, що у зв'язку зі зайнятістю на підприємстві, та частим відрядженням він не мав можливості займатися своєю земельною ділянкою, та не знав, що на ній росте. У зв'язку з чим просив звільнити його від відповідальності.

Проаналізуйте відповідність прийнятого рішення принципам адміністративної відповідальності. Дайте обґрунтовану відповідь, на запитання: «Яке рішення має бути прийнято за скаргою?».

4. Ситуативний аналіз. Громадянина Ж. було затримано працівником митниці за приховування у багажнику його легкового автомобіля 10 л спирту, який він збирався перевезти через кордон у Росію контрабандним шляхом. Про це було складено протокол. Розглянувши протокол, начальник митниці наклав на Ж. штраф у розмірі 1000 грн. з конфіскацією спирту.

З'ясуйте, яким нормативним актом встановлюється відповідальність за вказані дії. Проаналізуйте законність накладення адміністративного стягнення.

5. Ситуативний аналіз. 02.03.2010 року Н-ска місцева рада, посилаючись на Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», прийняла рішення, яким зобов'язала підприємців міста Н після державної реєстрації також отримати дозвіл на відкриття та здійснення підприємницької діяльності. На підставі зазначеного рішення працівники відділу по боротьбі з економічною злочинністю міського управління ОУВС МВС України 25.05.2010 року склали протоколи про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 164 КпАП відносно підприємців, які працювали без зазначеного дозвілу:

– гр.-на Ф. який зареєстрований підприємцем з 06.08.2003 року здійснює діяльність по виготовленню продуктів харчування;

– гр.-на К. який зареєстрований підприємцем з 26.08.2009 року та здійснює діяльність по виготовленню столярних виробів;

– гр.-на В. який зареєстрований підприємцем з 21.03.2010 року та почав свою діяльність по виготовленню одягу 27.03.2010.

З'ясуйте правомірність притягнення зазначених осіб до адміністративної відповідальності. Обґрунтуйте свою відповідь.

6. Ситуативний аналіз. Громадянин Л. був затриманий на виході з супермаркету з банкою кави, вартістю 125 гривень, яку він взяв та сховав в торговому залі супермаркету до себе під куртку, та таємно, не здійснюючи оплату, виніс мимо каси супермаркету. Як з'ясувалося під час розслідування справи, магазин закупив каву по ціні 95 гривень, про що були оглянути відповідні документи.

Зробіть юридичний аналіз ситуації.

7. Ситуативний аналіз. Суддя районного суду розглянув справу про адміністративне правопорушення, відносно заступника начальника транспортного відділу районної державної адміністрації громадянина П., за те що гр. П. керування автомобілем у стані алкогольного сп'яніння. Суд виніс постанову про накладення адміністративного стягнення на гр. П. у вигляді штрафу у розмірі 200

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Гр. П постанову не оскаржував, та після вступу її в силу вчасно сплатив штраф. Але, через деякий час головою районної державної адміністрації на нього біло накладено дисциплінарне стягнення за фактом зазначеного адміністративного проступку. Як стало відомо, суддя надіслав копію постанови по справі керівництву районної державної адміністрації для прийняття рішення. Гр. П звернувся за консультацією, с приводу правомірності дій судді, так як вважав, що така інформація є персональною та особистою, тому без його згоди не може бути розповсюджена. Крім того за це правопорушення він вже був притягнутий до відповідальності. А повторно притягати до відповідальності за одне правопорушення неприпустимо. Гр. П. хотів щоб суддя відізвав постанову та відшкодував громадянину П. моральну шкоду. Крім того він жадав відмінити наказ про притягнення його до дисциплінарної відповідальності. Яку консультацію слід надати громадянину П?

Заочна форма

Контрольна робота, яка включає два теоретичних питання та одне практичне завдання.

«0» варіант контрольної роботи

Контрольна робота № 0

1. Загальна характеристика міжнародної відповідальності. *(Максимальна кількість балів – 15)*

2. Статус загального і спеціального суб'єктів делікту. *(Максимальна кількість балів – 15)*

3. Практичне завдання. Гр. Н. під час повернення ввечері додому зупинив незнайомий і попрохав цигарку. Помітивши в руці незнайомця продовгуватий тонкий предмет, Н. Дістав газовий пістолет і вистрілив. В цей час з'явився міліцейський патруль і затримав обох. Після того, як незнайомиць оговтався, з'ясувалось, що в руці він тримав парасольку, а газовий пістолет Н. Придбав на базарі, в органах внутрішніх справ його не зареєстрував.

Зробить юридичний аналіз ситуації. Визначте можливості притягнення до адміністративної відповідальності? (Максимальна кількість балів – 20)

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Не передбачено.

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Критерії оцінювання: аргументована, логічна, повна відповідь; вільне володіння матеріалом всього навчального курсу; оперування відповідними понятійними інструментами, використання юридичних термінів; вміння встановити зв'язок між теоретичною «базою» та практикою забезпечення конституційних прав людини; вміння аналізувати конкретні проблеми юридичної відповідальності; залучення до відповіді самостійно опрацьованої літератури; вміння аналізувати нормативні документи та користуватися знаннями нормативних актів для рішення конкретних правових проблем юридичної відповідальності в Україні.

Перелік питань до заліку:

1. Деліктне право в системі галузей права.
2. Сутність деліктних правовідносин.

3. Суб'єкти деліктних правовідносин.
4. Нормативна підстава юридичної відповідальності та система правового регулювання відповідальності.
5. Місце підзаконних нормативних актів у регулюванні відповідальності. Повноваження місцевих рад щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається юридична відповідальність
6. Напрями реформування та систематизації законодавства про адміністративні проступки.
7. Поняття та особливості адміністративної відповідальності.
8. Поняття та особливості міжнародної відповідальності.
9. Поняття та особливості цивільної відповідальності.
10. Поняття та особливості дисциплінарної відповідальності.
11. Поняття та особливості кримінальної відповідальності.
12. Поняття та особливості конституційної відповідальності.
13. Поняття та особливості відповідальності за корупційні правопорушення.
14. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності.
15. Принципи юридичної відповідальності.
16. Обставини, що виключають відповідальність.
17. Підстави для звільнення від відповідальності.
18. Особливості відповідальності посадових осіб.
19. Особливості відповідальності військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.
20. Особливості відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства.
21. Особливості відповідальності неповнолітніх.
22. Поняття, мета та види стягнень. Основні та додаткові адміністративні стягнення.
23. Система та види заходів впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
24. Обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність за правопорушення.
25. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду.
26. Поняття деліктного провадження.
27. Завдання деліктного провадження. Звичайне і спрощене провадження у справах про адміністративні проступки.
28. Принципи деліктного провадження.
29. Загальна характеристика суб'єктів деліктного провадження.
30. Система та види органів що здійснюють деліктне провадження.
31. Система та види органів що мають право розглядати справи про делікти.
32. Поняття підвідомчості справ та її види.
33. Особи, які беруть участь у провадженні в справі про правопорушення.
34. Поняття та види доказів в справах про проступки.
35. Поняття та види джерел доказів в справах про проступки.
36. Сутність, предмет та межі доказування у справах про проступки. Оцінка доказів у справах про проступки.
37. Поняття та сутність процесуального документу.
38. Протокол про адміністративний проступок та його зміст.
39. Постанова у справі про адміністративні проступки та її зміст.
40. Загальна характеристика заходів забезпечення деліктного провадження.

41. Система та види заходів забезпечення провадження у справах про правопорушення.
42. Правові засади застосування заходів забезпечення провадження у справах про правопорушення.
43. Загальна характеристика та види заходів забезпечення деліктного провадження що пов'язані з обмеженням свободи особи.
44. Доставлення порушника.
45. Адміністративне затримання, підстави та загальний порядок його проведення.
46. Привід особи яка притягається до адміністративної відповідальності.
47. Загальна характеристика та види заходів забезпечення деліктного провадження що пов'язані з обмеженням недоторканості особи.
48. Порядок проведення особистого огляду і огляду речей.
49. Порядок проведення вилучення речей і документів, тимчасового затримання транспортних засобів та вилучення ліцензійної картки на транспортний засіб.
50. Порядок проведення відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляду на стан сп'яніння.
51. Поняття стадії деліктного провадження.
52. Порушення справи та складання протоколу про адміністративні проступки.
53. Підготовка до розгляду та розгляд справи про адміністративні проступки.
54. Прийняття рішення по справі та оголошення постанови. Види постанов по справі про адміністративні проступки.
55. Порядок оскарження постанови по справі про адміністративні проступки.
56. Набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд постанови.
57. Види рішень за скаргою на постанови по справі про адміністративні проступки та їх наслідки.
58. Загальні правила виконання постанов про накладення адміністративного стягнення. Поняття та сутність звернення постанови до виконання.
59. Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.
60. Особливості виконання окремих видів постанов по справам про адміністративні проступки.

«0» варіант залікового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання.

**Кафедра конституційного та адміністративного права і процесу
Дисципліна «Актуальні проблеми юридичної відповідальності»
Спеціальність «Право»**

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ №1

1. Деліктне право в системі галузей права. *(Максимальна кількість балів – 15).*
2. Система та види органів що мають право розглядати справи про делікти. *(Максимальна кількість балів – 15).*

**Завідувач кафедри конституційного
та адміністративного права і процесу,
д.ю.н., професор (б.в.з.)**

Грицаєнко Л.Р.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (8 занять * 7 балів)	56
2	Задачі	14
3	Залік	30
	Всього	100

Заочна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (4 заняття * 5 балів)	20
2	Контрольна робота: – теоретичні питання; – практичне завдання.	50 30 20
3	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання опитування: аргументація і правова регламентація відповіді; обсяг відтвореної інформації та її співвідношення до обсягу повної інформації з даного питання; обсяг додаткової інформації, здобутої студентом, та доцільність її використання; частота допомоги викладача; кількість похибок (помилочок, недоліків, неточностей) у відповіді; логічний зв'язок відтвореної інформації.

Критерії оцінювання практичного завдання (задачі): встановлення правового змісту наведених в умовах завдання фактичних обставин; формулювання власної правової оцінки у відповідній формі; обґрунтування здійсненої правової оцінки; активність та результативність роботи; логічність та послідовність розв'язування завдання.

Критерії оцінювання теоретичних питань: обґрунтованість, ступінь розкриття сутності питань; уміння працювати з дослідженнями, юридичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; логічна завершеність викладу матеріалу; юридична грамотність, посилання на нормативно-правові акти та наукові статті.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Акт проголошення незалежності України: Акт від 24.08.1991 р. № 1427-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 р. № 55-XI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

5. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
6. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
7. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. 116/95-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.
8. Про Конституційний Суд України: Закон України від 03.07.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
11. Про національні меншини в Україні: Закон України від 25.06.1992 р. № 2494-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-vii>.
13. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.
14. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
15. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

7.2. Додаткові:

1. Адміністративне право України. Особлива частина. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. академіка НАПрН України О.М. Бандурки. Харків: Золота миля, 2013. 840 с.
2. Актуальні проблеми юридичної відповідальності: навч. посібник / Шкута О.О., Богатирьов І.Г., Богатирьова О.І., Грицаєнко Л.Р. та ін. Київ, 2016. 212 с.
3. Банчук О.А. Адміністративне деліктне законодавство: Зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні. Київ: Книги для бізнесу, 2007. 912 с.
4. Батанов О. В. Муніципальний омбудсман як елемент локальної системи захисту прав людини: інституційні та функціональні аспекти. *Часопис Київського університету права*. 2016. №1. С. 65-70.
5. Болсунова О.М. Сутнісні засади юридичної відповідальності. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 4. С.48-52.
6. Верлос Н.В. Омбудсмен в механізмі захисту прав людини в Україні: пошук ефективної моделі в контексті запозичення зарубіжного досвіду. *Вісник Запорізького національного університету*. 2018. № 2. С.23-32.
7. Каленіченко Л. І. Юридична відповідальність як динамічне правове явище. *Форум права*. 2017. № 3. С. 67-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_3_13.
8. Лінник Н. В. Захист прав, свобод і законних інтересів дитини в Україні та світі. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 1. С. 365-367.
9. Середюк В. Інтегративна функція юридичної відповідальності. *Право і громадянське суспільство*. 2014. № 1. С. 5-14.